

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fremsættelse af Lovforslag.

Finansministeren (Brandes): Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om et indenlandsk Statslaan*. Forslaget gaar ud paa at give Finansministeren Bemyndigelse til at udstede og afhænde 5 pCt.s rentebærende Statsobligationer til et Beløb af 120 Mill. Kr. I 3 Aar skal disse Obligationer være afdragsfri, og derefter skal de afdrages med 3 Mill. Kr. halvvaarlig, saaledes at hele Laanet skal være tilbagebetalt den 1. Marts 1942.

Optagelsen af dette Laan er nødvendiggjort ved den voldsomme Stigning, der har været i Udgifterne i indeværende Finansaar. De Udgifter, der er Tale om, er saadanne, som er foranledigede ved Love, der er vedtagne af den høje Rigsdag, eller ved saadanne Foranstaltninger, om hvilke Regeringen og alle Rigsdagens Partier har været enige. Naar Stigningen er blevet saa stærk og til en vis Grad ikke var forudset, ligger det i forskellige Aarsager. Størrelsen af Udgifterne har ikke kunnet forudses; man har i alt Fald vedtaget Udgiften uden at ville forudberegne, hvor stor den kunde blive. Jeg skal som Eksempel herpaa nævne Tilskuddet til Arbejdsløshedskasserne, hvor man jo ganske nødvendigt ikke i Forvejen har kunnet være vidende om, hvor stor Arbejdsløsheden og dermed Udgiften vilde blive. En anden Aarsag er den, at forventet Indtægt er bortfaldet. Jeg skal som Eksempel nævne hele Smørordningen, hvor man har beregnet, i alt Fald tænkt sig, at der ved Udførsel af Smørret skulde blive en stor Indtægt for Statskassen. Naar nu Smørproduktionen af forskellige Grunde, som jeg ikke behøver at komme ind paa, tager af, saa der vel er tilstrækkeligt til Hjemmeforbruget, men derimod intet til Udførsel, saa falder en saadan Indtægt bort. Som en videre Aarsag til den store Stigning skal jeg nævne, at Finansaaret 1918—19 for en væsentlig Del bliver et Afviklingsaar, saaledes at Udgifter, der har været i tidligere Finansaar, men ikke har kunnet afregnes, nu afregnes indenfor dette Finansaar. Dette gælder f. Eks. Kornordningen o. l., hvor man, naar en Bevilling trak over fra det ene Finansaar til det andet, ikke kunde faa tilstrækkelig Klarhed og heller ikke Opgørelse over, hvad Udgiften endeligt vilde blive. Som et andet Eksempel skal jeg nævne — jeg

skal senere komme tilbage dertil — Tilskuddene til kommunale Dyrtidsforanstaltninger, hvor baade Tilskuddene for 1917—18 og for 1918—19 kommer til Udbetaling i indeværende Finansaar. Endelig er der naturligvis dette at mærke, at naar Administrationen — og det gælder særlig under Indenrigsministeriet, hvor disse overordentlige Udgifter for den allerstørste Del fører hjemme — nødvendigt har været fordelt paa mange Hænder, fordelt paa Nævn og Kommissioner af forskellig Art, saa er det ikke nemt at komme til Klarhed over, hvorledes disse Nævn og Kommissioner — hvori der for Resten har siddet Mænd af alle Partier — har kunnet administrere i Enkeltheder, hvorvidt f. Eks. Lagre, de har opkøbt efter Regler, som alle har været enige om, i hvert givet Øjeblik giver Tab eller Fortjeneste ved Varesalg, der har fundet Sted.

Jeg skal nu gennemgaa disse overordentlige Udgifter for til Slutning at anføre det store Beløb, de stiger til. Jeg skal først nævne Militærudgifterne, som for indeværende Finansaar ikke tør sættes lavere, end de var anslaaede til i forrige Finansaar paa Tillægsbevillingsloven, nemlig 85 Mill. Kr. Vel har Sikringsstyrken jo efterhaanden kunnet indskrænkes, men samtidig er Udgifterne til de militære Behov, og ikke mindst under Marinen, steget saa betydeligt, at den sparede Udgift i Virkeligheden ikke er kommet til at vise sig i det endelige Resultat. Jeg tør ikke ansætte Militærudgifterne til mindre end 85 Mill. Kr. Allerede ved Udgangen af Januar var Udgifterne paa begge de militære Budgetter omtrent 109 Mill. Kr. Det er nok muligt, at der i dette Beløb er noget mere end den egentlige Udgift, idet Kasserne kan tænkes lige ved Slutningen af Maanedet at have krævet ind for dermed at afdrage Beløb, som først kommer til Udbetaling noget senere. Der er altsaa nogen Mulighed for, at Beløbet er noget større, end det behøver at være, men paa den anden Side, naar vi er oppe ved omtrent 109 Mill. Kr. ved Udgangen af Januar, og naar hele Finansaaret i Fjor, 1917—18, viste en Udgift af 116½ Mill. Kr. paa begge de militære Budgetter, vover jeg ikke at regne med mindre end de 85 Mill. Kr. — Dyrtidstillæget til Tjenestemænd, Pensionister o. s. v., som er vedtaget ved de forskellige Love, beløber sig for indeværende Finansaar til 42 Mill. Kr. Lønningstillæget til Statens Tjenestemænd og andre beløber sig til 22½ Mill. Kr. Tilsammen udgør disse Beløb allerede 149½